

קובץ מפרשים

גיטין

ר' עקיבא איגר

*

ר' שמעון שקאפ

*

חתם סופר

*

תורת גיטין

*

הפלאה

*

בית מאיר

*

גליוני הש"ס

*

חידושי הרמב"ן

*

חידושי הרשב"א

*

חידושי הריטב"א

*

חידושי הרא"ש

*

חידושי הר"ן

*

חידושי המאירי

*

פני יהושע

*

צל"ח

לקמא בשמיך מלא קלה של כבוד דהיא לא קמי בה כמה מרבינות,
 וכן מוכח נמי בבבא בתרא בשילהי לא תפס. אלא הכי פירושו רמב
 אסידי וסידי לא דבעל עצמן גיהו אלא דבעל הקרקע נמצא שאין
 קרקע משאל לו אלא סידי וסידי נעביץ בקרקע לא בקרקע דמי.
 רבי יוחנן פטר מילי לרב חייא בן אבא אמר ליה בימינא מידי
 אדריגא. כלומר צרכנא לטובא א אפילו באימדת דרמיס
 בעלמא. אמר ליה לא בימינא מידי אדריגא. רבנן דבי רב אשי פסדי
 מיליהו להדיא.

לו ולרבי אין להם קרקע ולחייב לו יש לו קרקע טובתן עליו פדוהיל
 מדריב נתן התנאי רבי נתן אמר מנין נעשה חברו מנה וכו'.
 נראה ולחייב לו, לזה או לרבי קאמר.

הובא משמע דהלכות כרבי נתן. וכן נמי דאמרין בפרק שני
 רכותות האמר שפי אמנה הוא זה אינו נאמן, האמרין
 דקאמר כן וכו' האסקנא פירש דאמר מלה ונתן שוב לאדריג
 וכו' נתן. ובפסחים נמי בפרק שני י"ג א' גבי פלוטא דאבי רבא
 דבעל חוב למפרע הוא גובה או סמא ולהאב הוא גובה דפריכין עליה
 דרבא דאמר סמא ולהאב הוא גובה מרוב נחמן דאמר יתמיס שגבו
 קרקע טובתא אביהם בעל חוב גובה אתה פטר ומשני לה כדריב נתן
 דאמר טובתאן מהו ונתנין להו. וקיימא לן כרובא לגבי אבי ומדקא
 רבא כרבי נתן שפע מינה הלכות כרבי נתן. ורב נחמן נמי דקא
 כותיה וקיימא לן כותיה בדיני. ועוד דאבי גופיה לא פליג כדריב
 נתן. ואיהו נמי כותיה מכיזא ליה דאיהו גיהו דפיקה. לזהיא דהאמר
 אמנה הוא זה כסעמא דרבי נתן. אלא דהוא יתמיס דגבו קרקע
 כותיה אביהם בעל חוב וחדו גובה אותן מן משמע ליה דהי סעמא
 משום דלמפרע הוא גובה.

אבל רבינו תם ור"ל פירש בפרק קמא דקדושין י"ג א' בגמרא ענד
 עברי נקבה בכסף, דלית הלכות כרבי נתן. מראשילגי התם
 רבי אלעזר ורבנן במוכר עצמו אי מעניקין לו או לא ורבנן מברי
 מוכר עצמו אין מעניקין לו ורבי אלעזר מוכר מעניקין לו, האמרין
 נמי סעמא ותנא קמא דאמר מוכר עצמו אין מעניקין לו מיטע רחמנא
 גבי מכוזב בית דין הענק תעניק לו ולא למוכר עצמו, ואיך הוה
 לו ולא ליהודיו, ורשין אמאי לא וכו' אלא לו ולא לבעל חוב,
 כדמכירין לו בעלמא קמי נתן אתא לו אפקיה. ואיך בעלמא נמי לא
 מכיזא לן כרבי נתן. ויחיד דרביס הלכה כרביס וכיזן דקיימא לן כתנא
 קמא ותנא קמא לית ליה דרבי נתן אלמא לית הלכות כותיה. ועוד
 רביהוא פירקא אמרין הא מני תוסאי הוא דתניא תוסאי אמר לו ולא
 לבעל חוב מכיזא ליה כרבי נתן, ומדקאמר הא מני תוסאי הוא שפע
 מינה דלית הלכות כותיה. ור"י ור"ל דתם דמתום ליכא ראה דאדרבה
 כותנא קמא איצטריך ליה לסיפר דלית ליה דרבי נתן לא קיימא לן
 כותיה אלא כרבי אלעזר דאמר מעניקין לו, ורבי נתן דריגא הוא
 תחת לעומקא דריגא, ואף על גב דלית הלכות כרבי אלעזר דאמר
 מוכר עצמו רבו מוסר לו שפחה בענינה, הא לא ברא תליא ולא
 תרווייהו מהו קרא ילפו להו אלא כל הוא מקרא באפיה נפשיה.
 אפסר דהלכות כרבי אלעזר בהענקת ולית הלכות כותיה במסורת
 שפחה בענינה, והא דקאמר הא מני תוסאי הוא, משום דאיהו אמר לה
 נראה. אפסר לומר דאפילו תמצי לומר דהלכות כתנא קמא
 בהענק, אפסר נמי דהלכות כרבי נתן, והא דרשין לן ולא לומר
 עצמו ולא דרשין נתן לו ולא לבעל חובו, משום דמסתברא קא
 גבי ענד סעמא מילי דענד אוד אבל קאי גבי ענד ומסעט בעל חוב.
 ומסעטת דרשין איכא בניניהו. והא דאמרין ואיך בעלמא נמי לא

מכיזא ליה כרבי נתן ולא אמר משום דמסתברא כדפרישית, משום
 דתניא ליה לסתמי סעמא ותנא קמא בדין גמור פדוהיל ליה
 במשנתא דהדין. אלא מיהו סעמא דתנא קמא לאו משום
 דהוא סעמא אתיה, אלא במעמא דפרישית. האן דסקינן כותיה
 דרבי נתן אי מכיזא לן נמי כתנא קמא דרבי אלעזר הכי מפרישין
 סעמייהו. כן נראה לי.

אי הכי הלוה ודו בחצרו הכי נמי ולא משמע. נראה הוא דנקט הלוה
 חד בחצרו ולא נקט הלוה על תצרו דהי שפי דהיא רמלה על
 המסכת, משום דהוא לא מסיקא ליה דהשטת דאדרבה תניא סיים לו
 שדה בהלואה אינו משמט, ורבי יוחנן רבי טעון בן לקיש נמי הכי
 מכיזא ליה דרשר חוב שיש בו אחריות נכסין אינו משמט, אלא
 דמספקא להו דדילמא הוא חזניא אינו משמט בית שמאי היא דאמר
 שטר העומד לגבות ככריו דמי ולא ענדין בה עובדא. והא דאמרין
 במציעא פרק אהוז נשך י"ג א' רב פפא דרב והוא בריה דרב יהושע
 האמר תרווייהו האי משנתא באורי דמסלקי השביעית משמטתה
 מספיקא דרבי יוחנן קא פסקי הכי, דאימפקא ליה ברייתא דילמא
 בית שמאי הוא, ואף על פי שאנו מרמיס לא נעשה מעשה. ועוד היינו
 סעמא דאביי ולא נקט הלוה על תצרו, משום ולא מסיקא ליה דהוא
 באורא ולא מסלקי ליה לא משמט וכדאמרין תמ רב פפא רוב והוא
 בריה דרב יהושע באורא ולא מסלקי ליה בכור נטול בו פי שנים ואין
 השביעית משמטתה. והלכך הוה ליה לארכי בלישניה הלוה על
 תצרו באורא דמסלקי הכי נמי ולא משמט.

והרמב"ם ור"ל פסק כברייתא דקמי סיים לו שדה בהלואה אינו
 משמט, לא נראה דרביי, מעובדא דקריביה דרב אסי אמאי
 רב אסי לקטיה דרבי יוחנן ואמר ליה משמט או אינו משמט אמר ליה
 משמט, והא מי הוא דאמר אינו משמט אמר ליה וכו' מפני שאנו פדוהיל
 נעשה מעשה. אמר ליה ותניא כותיה דמר אמר ליה דלמא דהוא בית
 שמאי היא. הא תאמר והא דקאמר רבי יוחנן דאין עושין בו מעשה
 היינו בשטר שכתוב בו אחריות נכסים כעובדא דקריביה דרב אסי, והא
 דאמר ליה רב אסי ותניא כותיה דמר היינו ברייתא דקמי שטר חוב
 משמט ואם יש בו אחריות נכסים אינו משמט. אבל סיים לו שדה
 בהלואה הוא דאי לכולי עלמא אינו משמט, דשפי עדיף טובא הא
 משטר שיש בו אחריות נכסים. וכתנאי באיך סיים לו שדה בהלואה
 אינו משמט ולא עוד אלא כתב לו כל נכסי אדראין וערבאין לך אינו
 משמט, ומדקמיני ולא עוד אלמא שפי עדיף כססיהם לו את השדה,
 אפילו הכי לא אפסר לסימ הכי הוא נבדיא אמרו רב פפא רוב והוא
 בריה דרב יהושע האי משנתא באורא דמסלקי השביעית משמטתה,
 ולא עדיף סיים לו שדה בהלואה משנתא דתנח לה מהשתא, ושמא
 הרב ר"ל מפריש סיים לו שדה בהלואה כגון שידה בה מעשה אכיל
 פדוהיל ועשהא לו אפותיקי שאם לא פריע לזמן פלוני שיהא פריען
 סמנא. ומסכותה סמא הוא שאין בה גוביינא כלל. והלכך שפי עדיף
 משמטתא באורא דמסלקי, ואי נמי אפסר דשקיף לה ליה דסיים לו
 שדה באפותיקי פשוט. וראיתי לרמב"ן ג"ד דאפילו באפותיקי פשוט
 משמט, והא מלה על המסכת משום דקמי ליה משה כדריב יצחק הוא
 דאין שביעית משמטתה, ולא לאו הכי משמט.¹

הא דאמרין: דקמי לה כרבי יצחק שנאמר פרק שבעה עשר. מקשה בה
 רבוחא ור"ל מהו דגרסינן בשבועות פרק שבעה עשר. ור"ל
 חמסרא אימר דאמר רבי יצחק משכנו שלא בשעת הלוואה משכנו
 בשעת הלוואה מי אמר. והבא בשעת הלוואה מידיי מרקמינו ומלה
 את חברו על המסכת, וכדאמרין תמ בוהוטר שבמציעא י"ג א' והא

[1] שית הרשב"א דרב ס.ה. דהת ס.ה.

כל הזכויות שמורות

בעניני הספר:

משפחת פינקוס

08-9924347

03-9339958

הוצאה לאור והפצה "יפה נוף"

להזמנות: 15-99-581-581

הפצת הקלטות:

"חיי שמשון" - 052-762-5966

מונטזו, לוחות דיגיטליים והדפסה

"לאור" בע"מ

02-5371268